

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

СПИСАНИЕ НА СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ

Годишенъ абонаментъ 60 лева предплатени. Обявления и реклами се приематъ по обявените цени. Ръжкописи не се връщатъ. Всичко, което се отнася до списанието, да се изпраща до редакцията въ София,
ул. „Раковски“ № 119.

Редакторъ: Н. Неделчевъ

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Да организираме винения пазаръ. — М. М. 2. Лозарската изложба въ гр. Плевенъ — Д. Бъчваровъ. 3. Лозарството въ стара и нова Гърция. — Ат. Ил. Гитевъ. 4. Държавата и маточниците. — Любенъ Поповъ. 5. Сведения за състоянието на лозята и маточниците. 6. Въпроси и отговори. 7. Хроника.

М. М.

Да организираме винения пазарь

Преди да сме възстановили половината отъ унищожените отъ филоксерата лозя, винениятъ ни пазарь се затегна. Първата грижа на лозарското население — какъ по-бързо, ефтиено и сигурно да възстанови пропадналите лозя — бързо се замѣни съ новата такава: какъ по-сигурно и износно да пласира произведеното вино. На винения пазарь отъ редица години се чувствува застой и несигурностъ. Това, разбира се, далеко не е резултатъ на голѣмо винарско производство, което е задоволило нуждите на консумацията и остава въ излишъкъ. Съвсемъ не! Презъ 1923 годъ въ страната е произведено едва 70 милиона литри вино. Това е едва по 14 lt. на човѣкъ. Въ сѫщото време производството и консумацията на бира и спиртъ не се намалява напротивъ, особено това на бирата е съ тенденция за бързо разширение. Производството на бирата презъ 1923 год. е достигнало до 21 милионъ литри, безъ да се чувствува затруднение при пласирането ѝ. За всѣкой наблюдаленъ лозарь е ясно, че въ винения ни пазарь има нѣщо ненормално, нѣщо, което не е въ реда си. Самиятъ този фактъ, че производителъ продава виното средно между 9—14 лв. лйтъра,

а консуматорът го купува по 20—34 лв. литъра е достатъчен да ни илюстрира положението на винения пазаръ. Една грамадна разлика отъ 11—20 лева на литъръ вино между покупната и продажната цѣна е една сериозна причина за слабия пласиментъ на виното. Въ голѣмите консумативни центрове се консумира повече бира; въ малките консумативни градчета и въ селата пъкъ освенъ че на консуматора се предлага вино на висока цена, но най-често то и по качество и по вкусъ и по съдържание далеко не прилича на виното, добито отъ плода на лозата. Съвкупността отъ всичко това ни натъква на неприятния фактъ, че консумацията, а заедно съ нея и производството на бирата не престанно растатъ. Бирата бързо и сигурно завладява пазаря, когато положението на виното става все по-несигурно. Причините за това ненормално положение се крие въ обстоятелството, че бирата като капиталистическо предприятие се подава на цѣлесъобразна организация, както въ производството, така и въ търговията. Съ виното е тъкмо противното. То е производство на десетки хиляди дребни селски и градски домакинства, безъ нуждната техника, безъ подходящъ инвентарь, помещения и пр. Само тъзи две съпоставения сѫ достатъчни да ни обяснятъ предимствата на бирата предъ виното.

Търговията съ бира е така организирана, че пласиментът ѝ е улесненъ до неимовѣрностъ. Търговецътъ, гостиличарътъ и кръчмарътъ се снабдяватъ съ бира безъ всѣ-какви затруднения, защото въ всѣкой градъ сѫ уредени складове на бира; такива сѫ уредени и въ всички по-голѣми централни села. Тѣ не чакатъ кръчмаря и гостиличаря да ги тѣрси, а тѣ го тѣрсятъ, като занасятъ бирата съ свои хора и коли въ ресторанта, кръчмата, гостилиницата. Кръчмарътъ и гостиличаря не сѫ задължени да се запасяватъ съ голѣми количества бира, да строятъ специални изби за съхранението ѝ, да затварятъ въ нея голѣмъ капиталъ, да носятъ рисътъ отъ развали и спадане на цената, защото следъ денъ — два складътъ пакъ ще имъ предложи сѫщата бира по качество и цена, както първата. Въ градовете пъкъ пitiе-продавниците се снабдяватъ ежедневно, дори въ всѣко време съ бира. Така организирана търговията съ бирата олеснява извѣнредно много пitiе-продавците; тѣ не сѫ задължени да

държатъ голѣмъ оборотенъ капиталъ. Само въ 24 часа вложения капиталъ въ бирата се възвръща заедно съ печалбата.

Въпросътъ съ пласимента на виното стои съвсемъ друго яче. Прѣснато производството му въ десетки хиляди дребни стопанства, получава се най-разнообразенъ по качество и видъ продуктъ. Дребниятъ производителъ не може да търси търговеца и консуматора, а чака тѣ да го търсятъ. Отъ друга страна търговците не бѣрзатъ да се запасяватъ съ голѣми количества вино, защото трѣбва да затворятъ голѣми капитали за покупка на вино, за сѫдове, инвентарь, постройка на помещения и пр. Освенъ това, търговецътъ отбѣгва да закупува голѣми количества вино, за да отбѣгне и риска отъ развала на виното и отъ спадане цената му. Както едриятъ търговци на вино, така и дребните питиепродавци и производителите не притежаватъ нуждните познания за правилното отгледване на виното, затова още съ настїпване на пролѣтъта на пазаря се изнасятъ развалени вина: мѣтни, съ излишна киселина, вгорчени и пр. И така по вина на производители, търговци и кръчмари консуматорътъ получава най-често лошо вино и на висока цена. Безспорно, че всичко това влияе на пазаря. Колкото и да е не-претенциозна широката маса консуматори у насъ, не бива да се понижава нейния вкусъ и желание. За да се запази пазаря, трѣбва да се привлече консуматора, като му се предлага доброкачествена стока, безъ недостатъци, по неговия вкусъ и възможно най-износна цена.

Нашето дребно лозарско производство не е въ положение да задоволи тѣзи нужди на пазаря. Това може да стане само ако се индустриализира нашето винарство, ако се избѣгне веригата посредници между производителя и консуматора и въобще ако се уреди търговията съ виното така, че да се улеснятъ и питиепродавниците и да се гарантиратъ и консуматорите, че получаватъ чисто здраво гроздово вино.

Дребното винарско производство у насъ може да се индустриализира само чрезъ кооперативните винарски изби; тѣ сѫ изходния пунктъ за издигането на винарската техника у насъ, за създаването на едно рационално винарство и за

възможното най-целесъобразно организиране на винарската търговия.

Събрано и преработено гроздето на стотиците и хиляди дребни производители отъ отдѣлните лозарски населени места, ще се получатъ здрави типови вина, съ които ще се задоволятъ консуматорите и ще се спасятъ производителите отъ загуби вследствие разваляне на вината, ще се намалятъ производствените разноски и пр. Едновременно съ производството на виното, обаче, тръбва да се организира и продажбата. При продажбата тръбва да си зададемъ за цель: 1-о да осигуримъ за производителя прилично възнаграждение на труда му, 2-о да осигуримъ консуматора съ доброкачествено, здраво и евтино вино. Тия две задачи не сѫ несъвместими. Кооперацията е въ състояние да задоволи едновременно и производителя и консуматора, стига де се подеме работата отъ добросъвестни и честни хора. Разбира се, отдѣлните винарски кооперации не могатъ да направятъ много нѣщо въ това отношение; тѣ сѫ слаби, съ малко производство, съ дребни капитали. Съюзени, обаче, синдикирани, като обединятъ усилията си, производствата си, капиталите си, ще иматъ възможността да организиратъ пазаря на виното така, че да задоволяватъ и производителя и консуматора. Преди всичко тръбва да се уреди производството на по-определени типови вина. Пътят между производителя и консуматора да се скрати, като се откриятъ кооперативни пивници и се организира продажбата на вино за въ дома на консуматорите. Търговията на вино въ бутилки тръбва да се въведе въ най-широкъ размѣръ, подобно на бирата. Съ това ще се улесни консумацията. Кооперативни винени складове тръбва да се откриятъ въ всички по-голѣми консумативни центрове. Тия складове тръбва да усвоятъ начина на работа на бирените складове. Да се снабдятъ съ необходимите бѣчви отъ 50—100 lt. въ които да продаватъ виното. Виното се дава на пътиепродавеца заедно съ бѣчвата. Следъ продажбата на виното, бѣчвата и бутилките се връщатъ. По този начинъ дребния пътиепродавецъ не е задълженъ да влага въ виното голѣмъ капиталъ, той е сигуренъ, че когато поиска пакъ ще може да се снабди съ вино отъ сѫщото качество, дори и по сѫщата цена, или безъ особно повишение на цената и ще продава виното на по-

умърена цена безъ разреждане съ вода. Доставено въ малки количества, виното отъ питиепродавниците ще се продава въ късо време и няма да се вкисва, размътва, вгорчава и пр. Консоматорътъ ще биде винаги задоволенъ съ качеството и цѣната на виното.

Въ страната ни вечъ се създадоха 12—13 кооперативни винарски изби. Всички тъ работятъ разединено, самостоятелно. Въроятно, тъхните членове сѫ доволни. Така разединени, обаче, тъ не ще могатъ да създадатъ епоха въ лозарското ни производство. Скоро и самите тъ ще прочувствуватъ стеснението на пазаря. Тръбва да се създаде една здрава, стабилна винарска търговия. Само така ще можемъ да се боримъ съ бързото разширяване консомацията на бирата. Чрезъ организиране кооперативното производство и търговия на виното ще се ограничи фалшивификацията на виното, ще се намали консумативната му цена и по този начинъ ще се създаде единъ здравъ фронтъ противъ бирата и спирта.

Ний мислимъ, че това тръбва да бѫде една отъ най-близките задачи на винарските кооперативни изби.

Д. Бъчваровъ.

Лозарската изложба въ гр. Плѣвенъ

Палящи въпроси отъ жизненъ интересъ за българското лозарство заставиха Съюза на българските лозари-винари да свика презъ миналия месецъ Септемврий лозарски съборъ, въ който да се разгледатъ сѫщите въпроси и да се взематъ бързи решения. По решението на делегатите на българските лозарски сдружения отъ 17.VI т. г., едновременно съ събора се устрои и лозарска изложба, съ цель да се направи прегледъ на постигнатото до сега въ областта на нашето лозарство и винарство.

Изложбата се устрои отъ Съюза, съ съдействието на Плѣвенското лозарско дружество „Плѣвенска гѣмза“ и съ щедрата подкрепа на М-вото на земедѣлието и държавните имоти и на Плѣвенската окръжна постоянна комисия на 7, 8 и 9 Септемврий въ гр. Плѣвенъ. Плѣвенското общинско управление бѣше дало за целта на разположение на из-

ложбения комитетъ прогимназията „Д. Константиновъ“, находяща се въ центра на града.

Изложбата заемаше три класни стаи на долния етажъ, по-голѣмата часть отъ коридора и малка часть отъ площада предъ западната стълба на зданието. Въ стаите бѣха наречени гроздата, вината, ракиите и по-голѣмата часть отъ лозовия материалъ. Коридорътъ бѣше опредѣленъ почти изключително за лозарските и винарски уреди и машини, а предъ стълбата бѣха изложени тежки машини и уреди на д-во Егисъ.

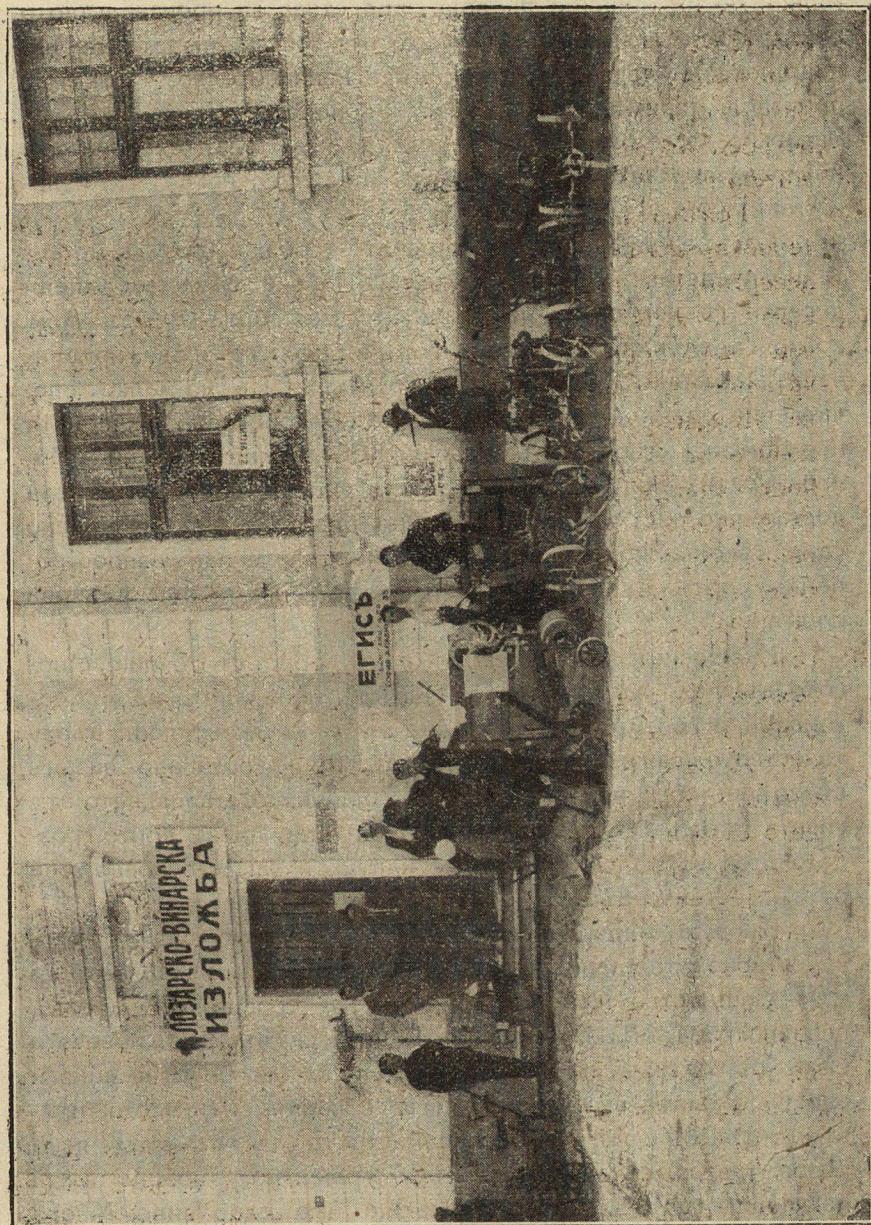
Помѣстенитѣ по-долу фотографии даватъ изгледа на източната и западната страна на всѣка отдѣлна стая и на западния входъ на зданието.

Въ изложбата взеха участие всичко 126 изложители. Отъ тѣхъ 65 бѣха изложили грозде, 19 вино, 22 лозовъ материалъ, 6 грозде и вино, 4 вино и ракия, 3 грозде и лозовъ материалъ, 2 вино, ракия и грозде, 1 виненъ оцетъ, 1 шумяще вино и 4 винарски и лозарски уреди и машини.

По мѣстожителство изложителитѣ бѣха: отъ гр. Плевенъ 68, отъ други мѣста на Плевенски окрѣгъ 9, отъ Търновски окрѣгъ 15, отъ Видиниски 11, отъ Пловдивски (главно сѣ с. Брѣстовица) 11, отъ Братчански 7, отъ Бургаски, Ст.-Загорски, Шуменски, Хасковски, Русенски и Софийски по 1.

Общо взето, българското лозарство не бѣше представено добре на изложбата.

Производството на лозовия материалъ въ страната е взело сравнително широки размѣри. Презъ 1922 год., напримеръ, пространството на частнитѣ маточници е било около 8100 декара, отъ които е произведено около $63^{1/2}$ милиона I кл. резница и 17 милиона II класни. Презъ сѫщата година е произведено и около 22 милиона присадени укоренени лози. Презъ миналата 1923 и настоящата 1924 г., въпреки сравнително многото градушки, това производство не е по-малко. Изложениятъ материалъ бѣше много добъръ. Имаше пърти отъ *Rupestris du Lot* дълги 5—6 метра и напълно узрѣли. Между другото имаше и една лоза Чашъ върху *Rupestris du Lot*, присадена презъ пролѣтъта на настоящата година и поставена на укореняване, която имаше безукоризнена спойка, 4 м. прирѣсть и съответно развити корени.

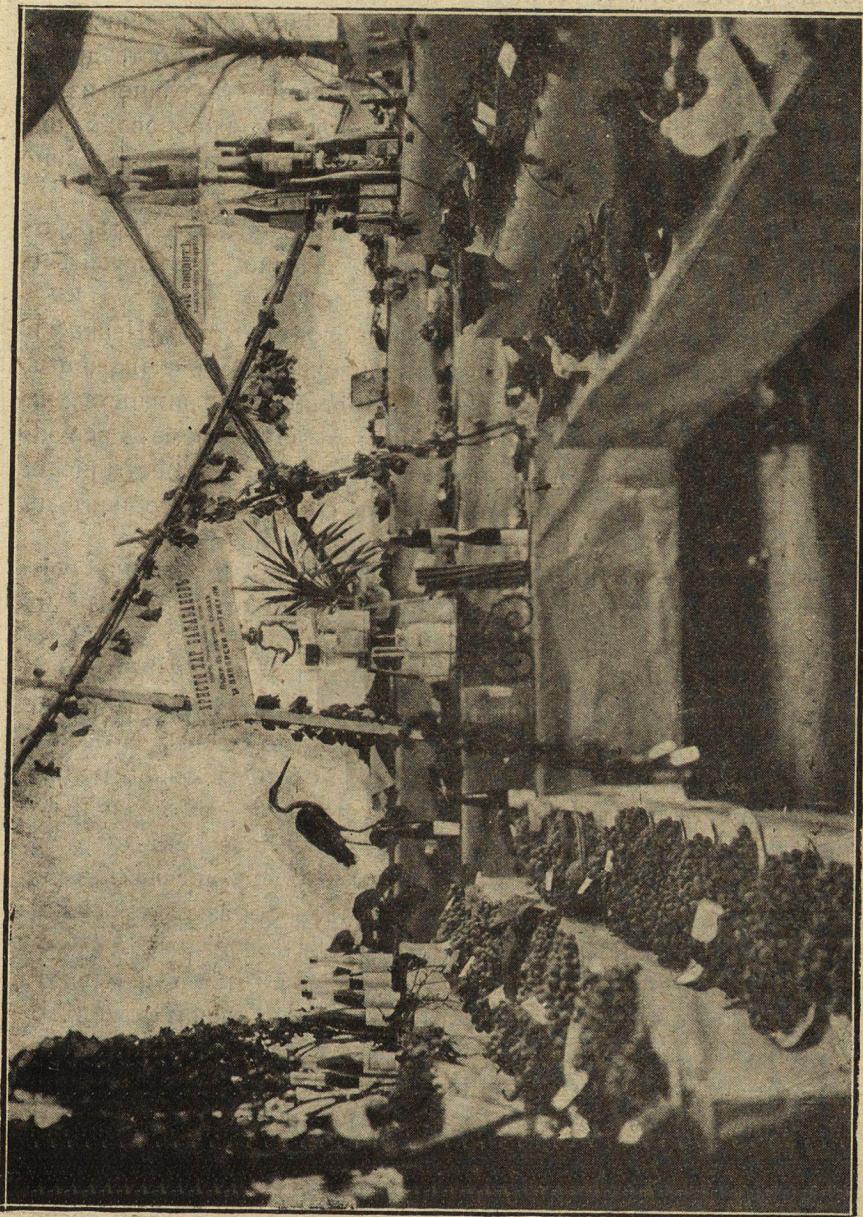

Количеството на изложения материалъ, обаче, бѣше толкова малко, че не можеше да даде представа за производството въ страната. Изложителите бѣха отъ мѣста, кѫдето производството на лозовия материалъ е незначително. Голѣмите производителни центрове, като Търновско, Сливенско, Ст.-Загорско, не бѣха представени. Освенъ това, експонатите не представляваха срѣдното отъ произведеното отъ изложителите.

Голѣма част отъ бѣлгарските грозда бѣха действително представени на изложбата. Повече бѣха застѣпени десертните сортове и на първо място сорта Афузъ Али, който съ едриятъ си зърна и голѣмите си гроздове привличаше вниманието на всички посетители. Не по-малко впечатление правѣше и сорта Аль Зонель, особено експоната на Ломския държавенъ разсадникъ, а сѫщо и сорта „Орлови нокти“ бѣлъ и черъ. Нашите винени сортове не бѣха достатъчно застѣпени. Даже отъ Гъмзата имаше изложено само нѣколко кошнички, макаръ че това е най-разпространения сортъ въ Плѣвенско и голѣма част отъ Северна Бѣлгария.

Изложените грозда не бѣха въ добро състояние. Многото дѣждове въ края на м. Августъ и началото на м. Септемврий и горещите дни изпомежду се отразиха лошо върху качеството на гроздето. Последното бѣше останало назадъ съ зрѣнето си и на много мяesta напукано и нападнато отъ сивата плесенъ. Само за два горещи дни, презъ които гроздите стоя въ изложбата, то се напука и загни, особено това отъ известни сортове и отъ известни мястности.

Въпреки малкото експонати, бѣлгарското винарство въ качествено отношение бѣше представено такова, каквото си е въ сѫщностъ. Червените вина имаха сравнително хубавъ червеногранатовъ и червенорубиновъ цвѣтъ, но повечето бѣха съ оствѣръ вкусъ, недостатъчно бистри и не винаги здрави. Бѣлите вина, които сега се дирятъ най-много, правѣха жалко впечатление. Бѣлшинството отъ тѣхъ имаха ясно розовъ цвѣтъ съ тенденция къмъ оранжево, въобще имаха най-лошия цвѣтъ, който може да има едно вино. Много малко отъ тѣхъ бѣха бистри. По-голѣмата част бѣха „остри“ и „извѣтрѣли“. Въ по-старите вина не се забелѣз. ваше специфичния букиетъ, или нѣкѫде и да го имаше, той

бъше много слабъ. Едно 28 годишно вино, изложено въ една единствена бутилка, форма шампань, бъше силно вкиснато. Вкиснати бъха, кое повече, кое по-малко и доста други вина. Районната лозарска станция въ Плѣвенъ бъше изложила бъло вино въ тъмно синя бутилка и джиброва ракия въ стъкло съ форма на кубъ, въ каквото се поставятъ ликьори или други специалитети.

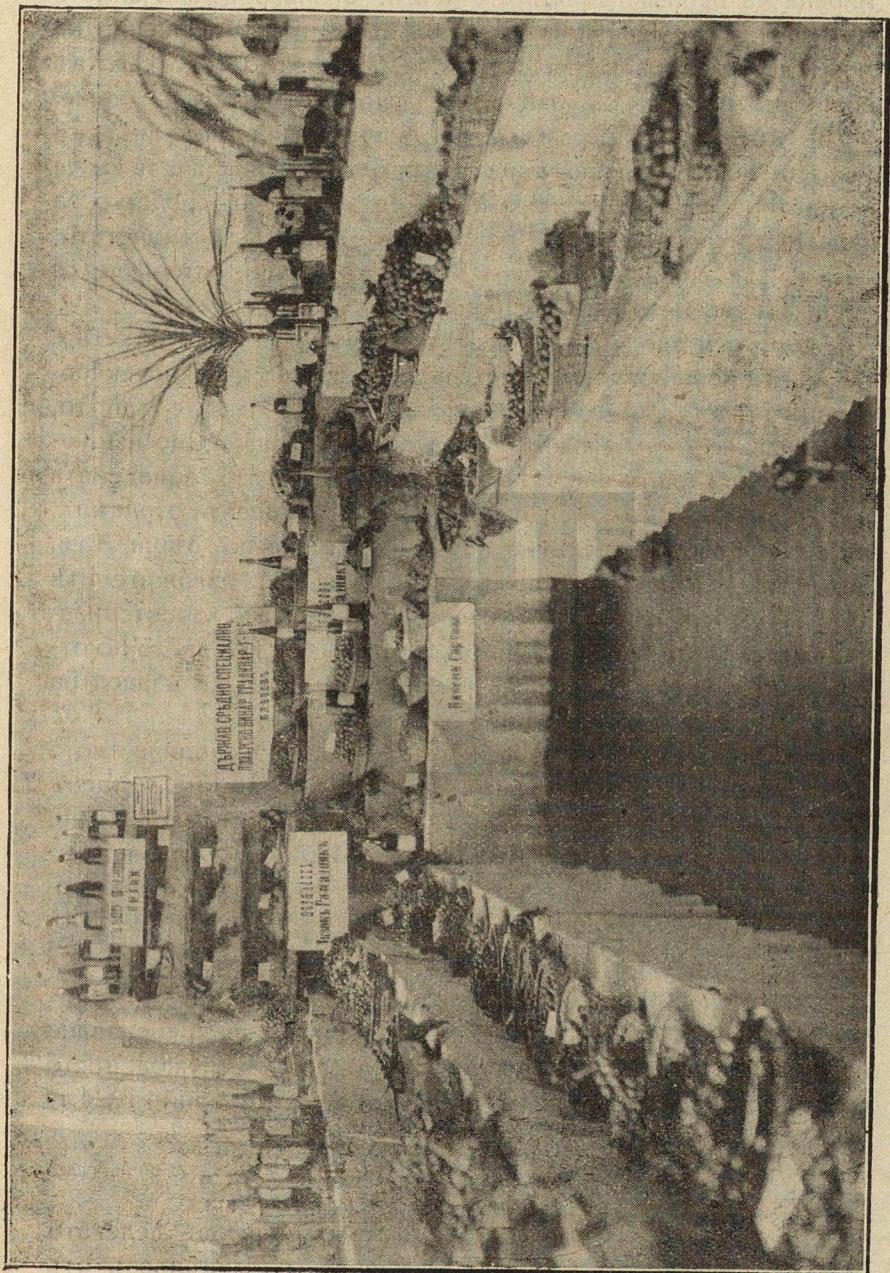
По-добри бъха експонатите на Плѣвенското лозарско-винарско училище, на кооперацията „Шевка“ въ Сливенъ и на Н. Чуколовъ отъ гр. Плѣвенъ.

Отъ кооперативните изби само пomenатата „Шевка“ и Вратчанска „Веслецъ“ бъха взели участие въ изложбата.

Първобитното състояние на българското винарство ни кара да се замислимъ твърде много и да се взематъ всички възможни мърки за подобрението му, защото престъпно е, при наличността на такъвъ хубавъ гроздовъ материалъ да продължаваме да произвеждаме такива вина.

Измежду лозарските и винарски уреди и машини най-големъ интересъ представляваше аламбика „Балканъ“ на машинната желѣзоплаварна фабрика „Балканъ“ въ гр. Севлиево. Аламбикътъ е по типа Дераа, съ доста изменения и подобрения на оригиналния и по всичко изглежда, че може да замѣсти последния, който е двойно по-скажъ. Прѣскачката на Братя Раеви и С-ие отъ гр. Гор. Орѣховица допълваше начинаещата българска индустрия за лозарски и винарски машини. Експонатите на г. Н. Хасекиевъ отъ гр. Плѣвенъ и на д-во Егисъ въ София представляваха тоже доста големъ интересъ съ своята разнообразност, солидност и практичност на нѣкои отъ тѣхъ.

Сравнително малкия брой на изложителите и малкото експонати се дължи твърде много на нередовните желѣзоплатни съобщения и лошата реколта въ много лозарски райони, едното и другото причинени отъ падналите поройни дъждове въ началото на есенята. Не може, обаче, да не се констатира и трета причина — слабата заинтересованост отъ страна на българските лозари къмъ изложбата. Липсващо изобщо съревнуване, а съ ограниченъ брой експонати не може да се характеризира лозарството или който и да билъ другъ отрасътъ въ даденъ районъ. И трѣбва да се заключи, че или лозарите не чувствуватъ нужда отъ реклa-

мирane на произведенията си, или не съзнаватъ значението на изложбите. Въ всъки случай, при това положение не може да се направи прегледъ на постигнатото до сега въ областта на нашето лозарство. Никой не може да откаже, че резултати и напредъкъ, значителъ напредъкъ има въ нашето лозарство, но това тръбва да се покаже и да се констатира. Ние не познаваме друго по-добро средство за това отъ изложбите. При последните може да се констатиратъ и грешките, които се правятъ въ лозарството и да се покажатъ начините за отстраняването имъ.

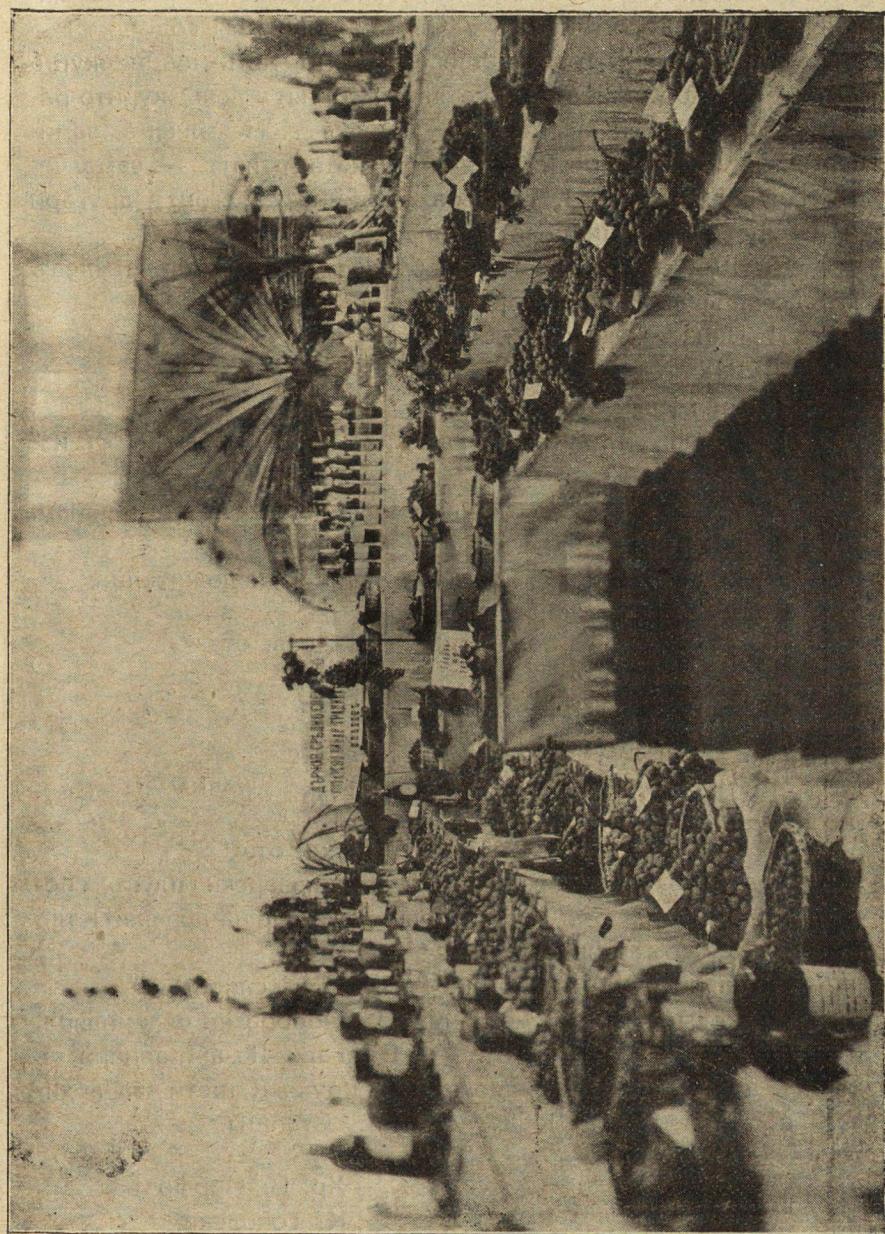
Друго нѣщо, на което съмътаме, че тръбва да се обръне внимание, е погрешното схващане на нѣкои, какво експонатите може да се различаватъ значително отъ срѣдното, притежавано отъ изложителя, да представлява нѣщо изключително или плода на отдѣлни главини. Когато зададената цель е да се констатира положението на даденъ отрасълъ, да се направи прегледъ на постигнатото, какво бѣше тази последната лозарска изложба въ Плѣвенъ, изложителите тръбва да представятъ експонати, които да характеризиратъ производството имъ. Отдѣлното, изключителното по отношение качеството и сорта следва или да не се излага на показъ или да бѫде отдѣлно отъ другото.

Не бива и да се скажимъ по отношение количеството на експоната. Половинъ, даже два кгр. грозде отъ даденъ сортъ или една само бутилка вино отъ дадена реколта или видъ е недостатъчно за една правилна приценка на произведението и за известни проучавания, които журито би желало да направи непосредствено или чрезъ нѣкое учреждение.

Преписъ отъ протокола на журито по преценяване изложените предмети въ последната лозарска изложба, която се състоя въ гр. Плѣвенъ на 7, 8 и 9 Септемврий 1924 г.

ПРОТОКОЛЪ

Журито, състоящо се отъ г. г. Хр. Морфовъ делегатъ отъ Вратца, Петър Тодоровъ отъ Видинъ, Н. Недѣлчевъ отъ София, Крумъ Тополски и Ив. Добревъ отъ Плѣвенъ, избрани отъ общото събрание на конгресистите и изложителите,

при откриването на изложбата, започна своята работа същия ден следъ обядъ, на 7 Септемврий, 1924 год.

Първия ден присъствуваха само пет души жури, защото Д. Торомановъ не се яви. Вторият ден журито работи при съставъ пет души, понеже г. Недѣлчевъ заминалъ за София. Третият ден и четвъртият — само четири души, понеже П. Тодоровъ замина съ своите другари на екскурзия до Минкова махала.

На 10-и вечеръта работата бѣ напълно свършена, следъ като се прегледаха подъ редъ:

I Вина — 74 пробы,

II Ракии — 24 пробы,

III Ликьори — 2 пробы,

IV Лозови материали (гладки и присадени) на 27 изложители,

V Уреди и препарати употребявани въ лозар. и винар. на 10 изложители,

VI Грозда (трапезни и винени) на 96 изложители.

Журито опредѣли:

A) За вината 11 поч. дипл. и 21 похв. отз.

B) За ракиите 4 " " " 7 " "

B) За ликьорите 1 " " — " "

G) За лоз. матер. 7 " " " 20 " "

D) За уред. и преп. 6 поч. дипл. и 4 похв. отз.

E) За гроздовата 23 " " " 57 " "

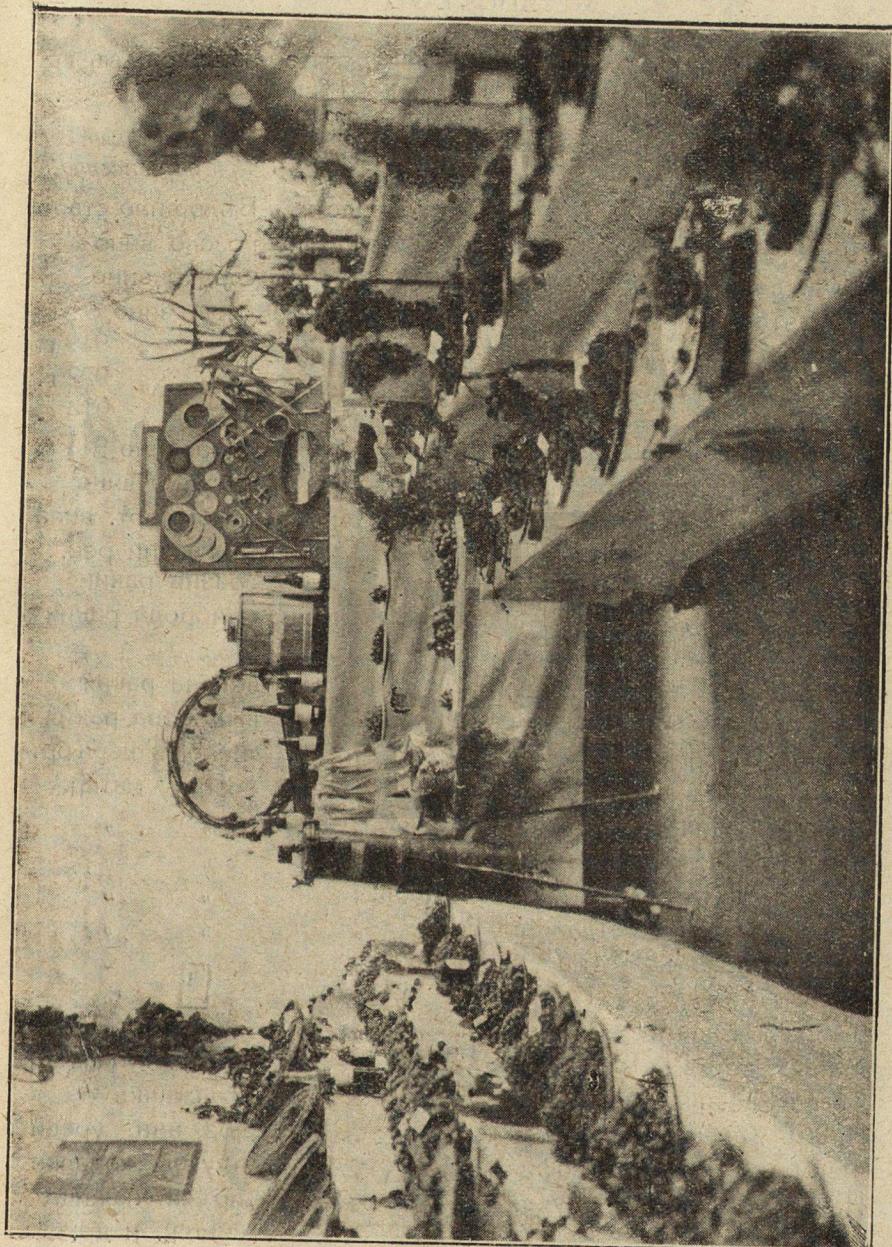
Всичко 52 поч. дипл. 109 похв. отз.

Подарениятъ отъ г. Хр. Калчевъ лозарски плугъ, споредъ поставените отъ него условия, се даде на лозаря Петю Бочевъ отъ гр. Плѣвенъ.

За наградените се прилага отдѣленъ списъкъ.

Тоя протоколъ се състави въ З еднообразни екземпляра, отъ които единъ за Съюза на Българ. Лозаро-винари въ София, другъ за Плѣвенското Лоз. друж. и трети за архивата на Плѣвенската Лозарско-Изпит. Станция.

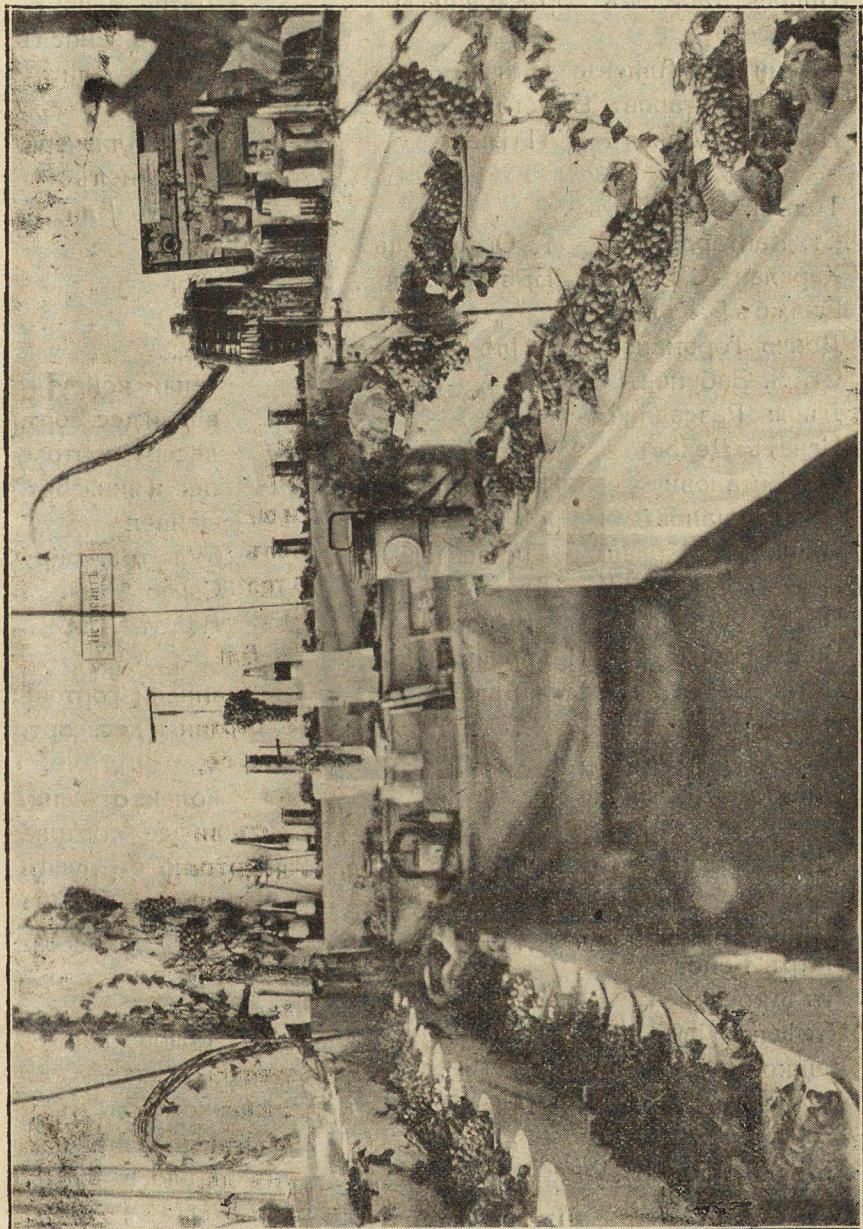
Подписали Жури: | Хр. В. Морфовъ
| К. Тополски
| Ив. Добревъ
| Д. Торомановъ

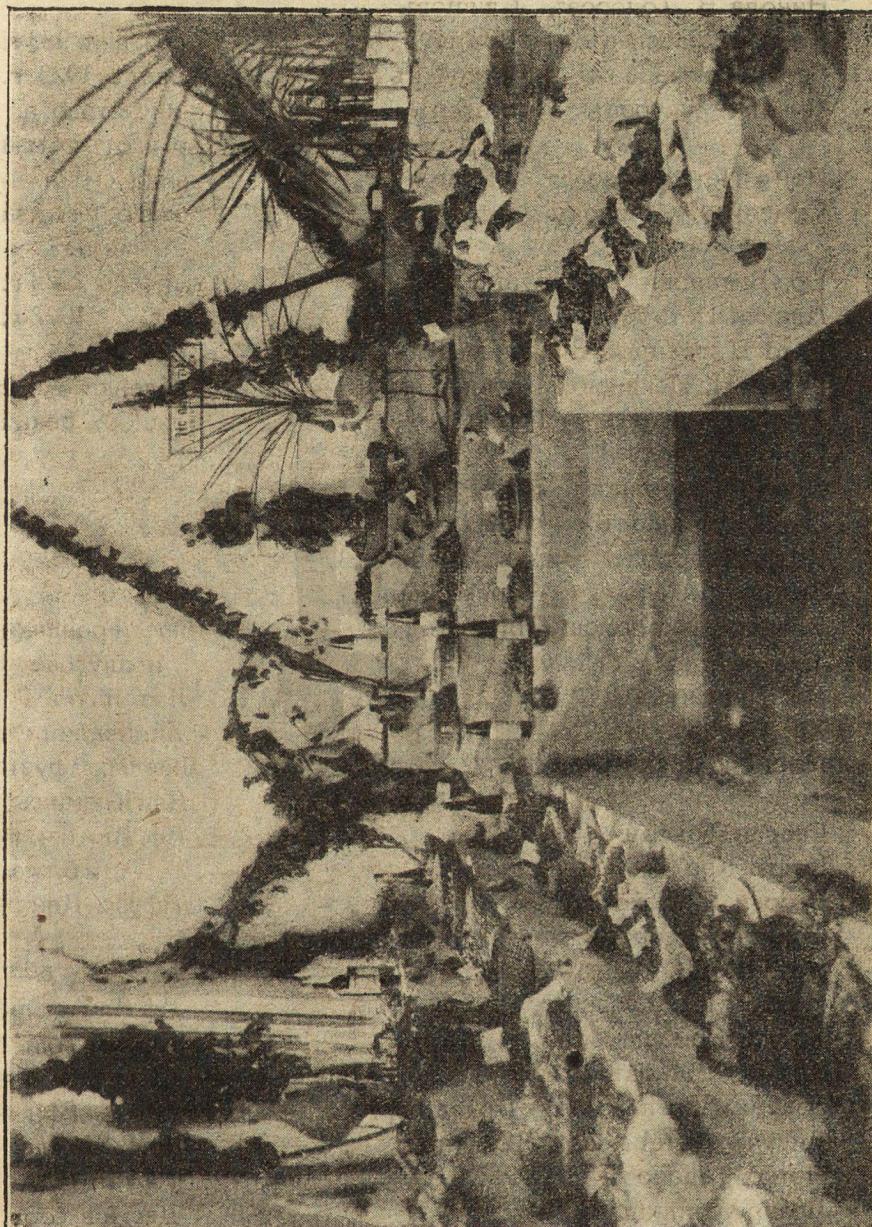
СПИСЪКЪ

на награденитѣ изложители въ лозарската изложба въ гр.
Плѣвенъ 7, 8 и 9 IX 924 год.

Име и презиме	Мѣстож.	Награда	За какво се опр. наград.
Братя Гикови	Хасково	Дипломъ	Бѣло вино старо
Кооперация „Шевка“	Сливенъ	"	розово вино
Плѣв. лоз. училище	Плѣвенъ	"	сладко вино
Бр. Витанови	Перущица	"	черв. вино
Мито Богдановъ	Вратца	"	" " 919 г.
Д. Маноиловъ	Сухиндолъ	"	" " 922 г.
"	"	"	" " 914 г.
Бр. Витанови	Перущица	"	бѣло вино 911 г.
Г-жа Ат. Топурова	Плѣвенъ	"	смѣсено вино
Лоз. Опит. станция	"	"	разни сорт. вина
" "	"	"	отъ разни рек.
D. Маноиловъ	Сухиндолъ	"	разни ракии
Коста Горановъ	Плѣвенъ	"	джиброва ракия
Сливенска коопер.	Сливенъ	"	" "
Хр. Ат. Натовъ	Плѣвенъ	"	винена ракия
Крумъ Тополски	"	"	джиброва ракия
Вѣлко Хр. Гачевъ	с. Сливокъ Ловч.	"	ликъоръ шери бр.
Михалъ Тошковъ	Ловечъ	"	лозовъ матер.
Ганчо М. Печиновъ	Сухиндолъ	"	" "
Методи Н. Янковъ	Брѣстовица Плов.	"	" "
Матей Манчевъ	Гурково Вид.	"	" "
Петръ Ивановъ	Типченица Врат.	"	" "
Иванъ Добревъ	Плѣвенъ	"	" "
Фабр. „Балканъ“	Севлиево	"	alamбикъ
Маклесфилдъ	София	"	синъ камъкъ
Братя Раеви	Г.-Орѣховица	"	пръскачки
Н. Хр. Хасекиевъ	Плѣвенъ	"	лоз. вин. уреди
Фирма „Егисъ“	София	"	плугове, копачки
Н. Димитровъ	Русе	"	пръск. ножици
Г-жа Топурова	Плѣвенъ	"	нож. и др.
Петръ Моновъ	"	"	Афузъ-Али
			" " ВИ-
			нени и дес. сорт.

Хр. К. Стойковъ			кокорко б. рез.
Андрея Каридовъ	Брѣстовица Плов.	"	Датие бейрутъ
			Аль зайнель
Юсеинъ Х. Алиевъ	Плѣвенъ	"	Афузъ Али
Б. Н. Милитаровъ	Брѣстов. Плов.	"	"
Нено Ив. Дачевъ	Плѣвенъ	"	Афузъ Али, черв. зайнель
Тод. Н. Чрвенковъ		"	Афузъ Али
Ст. Кантарджиевъ	Г.-Орѣховица	"	"
Хараланъ С. Велевъ	Брѣстов. Плов.	"	"
Гължбъ Р. Гължбовъ		"	"
Дончо Торомановъ	Плѣвенъ	"	"
Ст. Я. Забуновъ		"	телки койру
Дѣрж. Разсадникъ	Ломъ	"	вин. и дес. сорт.
Игнатъ Дековъ	Плѣвенъ	"	десерт. сортове
Бр. Витанови	Перушица Плов.	"	дес. и вин. сорт.
Ив. Таушановъ	Водица Поповско	"	Зайнель
Динко Ив. Вѣлевъ	Плѣвенъ	"	бѣлъ тел. койру
Пею Табаковъ	Луковитъ	"	Сензо
Ив. В. Филковъ	Лѣсковецъ	"	Афузъ Али
Братя Пѣчеви	Петърница Плѣв.	"	"
Петко Бочевъ	Плѣвенъ	"	винени сортове
Илия Карапановъ		"	вин. и дес. сорт.
Никола Дирековъ		"	"
Оп. Лозар. Станция		"	колек. отъ вин. и дес. сортове
Стефанъ Парпулевъ		Похв. отзывъ	вино съ руенъ цв. отъ 1923 г.
Пенчо Великовъ			роз. вино 923 г.
Петръ Геновъ		"	"
Ат. Дирековъ		"	"
Стефанъ Парпулевъ		"	розово вино
Рашковъ	Черв. Брѣгъ	"	Шампанско
Дончо Торомановъ	Плѣвенъ	"	консерв. мъсъ съ руенъ цв.
Плѣв. Дѣрж. Лоз. у-ще		"	бѣло в. 898 г.
" " "		"	" 906 г.
Братя Малкочеви	Станимака	"	червено вино
К. Петровъ	Ябълкаря	Плѣвенъ	" "
Бочо Лачовъ		"	" "

Попъ Изгоренковъ	"	"	"	"	"
Никола В. Тодоровъ	Слишовъ	"	"	"	"
Коопер. „Веслецъ“	Вратца	"	"	роз. вин. 923 г.	
Герги Бъчваровъ	Лъсковецъ	"	"	оцетъ 1923 г.	
Никола Чукуровъ	Плѣвенъ	"	"	мискетово в.	
" "	"	"	"	р. в. отъ гжмза	
Попъ Петко Розовъ	Враца	"	"	вино смѣсь	
Симеонъ К. Моновъ	"	"	"	вино отъ гжмза	
				и памидъ	
Бр. Витанови	Перущица Плов.	"	"	червено 1923 г.	
Алекси Петровъ	Плѣвенъ	"	"	" 1922 г.	
Гито Първановъ	Злокучене Плѣв.	"	"	мастика	
Ганчо Н. Печиновъ	Сухиндолъ	"	"	каленка	
Хр. К. Стойковъ	Плѣвенъ	"	"	джибр. ракия	
Бочо Лачовъ	"	"	"	" "	
Дончо Торомановъ	"	"	"	" "	
Пенчо Великовъ	"	"	"	" "	
Колю Тодоровъ	Змѣево Ст.-Заг.	"	"	" "	
Захари Ангеловъ	Б.-Черква Тър.	"	"	" "	
Влаховъ Икономовъ	Плѣвенъ	"	"	преси роначки и плугове	
Ив. Бурджевъ	"	"	"	Лоз. плугъ	
Хр. Балабановъ	"	"	"	Химикиалии	
Маринчо Марчевъ	"	"	"	Джелеб. Афузъ	
				Али и памидъ	
Георги Точевъ	"	"	"	Аф. Али и ч. г.	
Коста Кротковъ	"	"	"	" " и б.рез.	
Георги Я. Бохотски	"	"	"	Афузъ Али	
Борисъ Тодоровъ	"	"	"	" "	
Цвѣтанъ П. Инчевъ	"	"	"	" "	
Никола Ив. Хубавия	"	"	"	Аф. Али и ч. р.	
Хр. Н. Кокошаровъ	"	"	"	Афузъ Али	
Косто Горановъ	"	"	"	бѣла резекия	
Захари Ангеловъ	Б.-Черква Тър.	"	"	Афузъ Али	
Ангель М. Митевъ	Плѣвенъ	"	"	Дес. грозда	
Петко Тодоровъ	"	"	"	Афузъ Али	
Лозар. училище	"	"	"	Дес. и в. сорт.	
Вѣлчо Тотковъ	"	"	"	Дес. сортове	
Димитръ Митевъ	"	"	"	бѣла резекия	
Василь Стателовъ	Лъсковецъ	"	"	телки койру	

Димитръ Митевъ	Плѣвенъ	„	„	Джелебеденъ
Киро Лаловъ		„	„	хора и др.
Хр. Цановъ		„	„	сензо и гѣмза
Никола Цвѣтковъ		„	„	Афузъ Али
Ат. Дирековъ		„	„	дес. сортове
Тодоръ Тодоровъ		„	„	вин. и д. сорт.
Петръ Алексневъ		„	„	чаушъ
Горанъ П. Братоевъ		„	„	дес. сортове
Ив. Ст. Щѣбановъ		„	„	Афузъ Али
Спасъ Стояновъ		„	„	Димритъ
Георги Бацовъ	Луковитъ	„	„	Сензо
Д-ръ Мир. Сираковъ	Плѣвенъ	„	„	Хемб. миск.
Н. Недѣлчевъ	Сливенъ	„	„	тѣрначка
Петю Колевъ	Плѣвенъ	„	„	дес. и в. сорт.
Ив. Добревъ		„	„	„ „ „
Ник. В. Драгановъ	Трѣнчовица	„	„	дес. сортове
Дако Димитровъ	Плѣвенъ	„	„	бѣла резекия
Пенчо Великовъ		„	„	дес. сортове
Тана Русева		„	„	„ „
Нейко Велковъ		„	„	вин. сортове
Дончо Лишевъ		„	„	гѣмза
Найденъ Ст. Яблански		„	„	вин. сортове
Д-ръ Хр. Спасовъ		„	„	дес. сортове
Атанасъ Топалски		„	„	Орлови нокти
Аспар. Т. Цвѣтковъ		„	„	дес. сортове
Гито Първановъ	Злокучене Плѣв.	„	„	вин. сортове
Илия Гитевъ	Сухиндолъ	„	„	Румжнка и г.
Ив. Лечевъ	Шерлимеръ Тър.	„	„	ч. телки койру
Ибишъ Кастралаковъ	Плѣвенъ	„	„	
Алекс. еАнгеловъ		„	„	десертни
Тина Сѣботинкова		„	„	„
Цвѣтана Русинова		„	„	вин. и д. сорт.
Колю Венковъ		„	„	„ „ „
Георги Иванчевъ		„	„	вин. сортове
Владимиръ Маждраковъ		„	„	Афузъ Али

Атанасъ Ил. Гитевъ

Лозарството въ стара и нова Гърция

(пътни бележки и впечатления)

Въ края на миналия месецъ бѣхъ принуденъ, отивайки за Солунъ-Атина презъ Деде-Агачъ, поради липсата на връзка, да престоя единъ денъ въ последния градъ.

Старитѣ лозя тута сѫ на залѣзване: филоксерата е извѣршила своето пакостно действие и само лозята, разположени по склоновете, северно отъ града, сѫ донѣкѫде запазени, но и въ тѣхъ се намиратъ вече филоксерни гнѣзда. Тука сѫ разпространени следующитѣ сортове: за вино едъръ памидъ, познатъ подъ името червено грозде; черно грозде съ дребни зърна и голѣма захарностъ; а за бѣло вино така нареченото бѣло грозде, което прилича до нѣкѫде на нашия димята. Като десертни грозда сѫ познати „японджакъ“ (чаушъ), резекии бѣли и червени, Пехливанъ, орлови нокти, и александъръ мискетъ.

Вследствие на войнитѣ, липсата на сигурностъ и инициатива въ мѣстното население, тута американската лоза липсва, тѣй че съ изключение на севернитѣ склонове надъ града, за които стана дума по-горе, картината е сѫщата, като по цѣлото протежение на линията отъ Свиленградъ до морето: тукъ тамъ стърчаща лоза, напомняща нѣкогашни лозя. И прочутитѣ нѣкога лозарски центрове Софлу и Фере, въпреки усилията на Комисията по настаняване бѣжанцитѣ да възвѣрне прежното имъ величие, чрезъ заселване на лозари отъ Смирненско, по причина близостъта на границата ней не се е удало да засели нѣкого тамъ.

Отъ Деде-агачъ до Солунъ само въ Гюмюрджинско се намиратъ още стари лозя. Отъ миналата година е започнато и възстановяването съ американски.

Въ околността на Солунъ старитѣ лозя сѫ доунищожени и отъ 1919 г. е започнато възстановяването имъ съ американски. Тука е и единствениятъ гръцки държавенъ лозовъ разсадникъ, основанъ въ 1919 г. и ржководенъ отъ енергичниятъ и интелигентенъ г. Андонопулосъ, агрономъ-инженеръ, завършилъ науките си въ Жамбу (Белгия) и специализиралъ редица години въ Франция и Италия. Той бѣ тѣй любезенъ да ме разведе и покаже разсадника.

За забелѣзване е, че г. Андонопулосъ, за разлика отъ нашите агрономи, е наредилъ *първия* гръцки маточникъ, „теоретически и практически“ по последната дума на лозарската наука, върху единъ високъ хребетъ съ южно изложение. Цѣлиятъ разсадникъ е около 400 декара. Отъ тѣхъ 60 декара сѫ маточникъ, 20 — укоренилище, 10 — зеленчукова градина и останалото ще се засажда всѣка година за маточникъ. Въ маточника сѫ застѣпни най-вече: Рипария x Рюпестрий 3306,3309 и Шасла Берландиери 41B. Въ укоренилището сѫ застѣпна следнитѣ мѣстни гръцки грозда: Родитисъ, Авгулато, Фраула (Ягода), Саватияно, Сидеритисъ, Капуджияно, Филири, Кумнотико, Фрагастафило, Астонихи, Самоски мискетъ, Александрийски мискетъ, Митилинио, Лимитико, Разекии червени и бѣли. Чаушъ, Афузъ-али, Кадънъ-пармакъ, Пехливанъ, Телкикуйру, Мелнишко черно, Хамбурски мискетъ и др.

Тази година разсадника ще произведе: около 500,000 резници за облагородяване, 200,000 за укореняване, 500,000 укоренени и 80,000 облагородени.

Г-нъ Андонопулосъ е сѫщевременно и началникъ на лозарската секция при комисията по настаняване бежанцитѣ въ Македония.

Известно е, че последната бѣше обявила търгъ за доставка на облагородени и необлагородени лози, за което българските лозари бѣха своеувѣрѣменно уведомени съ всички необходими подробности отъ нашия търговски консулъ въ Солунъ, г-нъ Списаревски.

Интересно бѣше да се знае отъ г. Андонопулосъ, който по мое предположение, а и въ действителностъ излѣзе така, е редилъ условията по търга за лозитѣ, защото при търга се искаха директни и чисто француски сортове съ каквито ние, българ. лозари имахме лоши резултати. Търгътъ, който бѣше насроченъ за 5 XI се отнасяше до следующитѣ лозови материали:

I. Директни сортове:

1) Сайбелъ № 4986

а) облагородени x 420A	200.000 лози
б) укоренени	400.000 "
в) резници	1.000.000 метри

2) Сайбелъ № 4995

а) облагородени	х 420A	100.000	лози
б) укоренени		400.000	"
в) резници		1.000.000	метри

3) Сайбелъ № 5455

а) облагородени	50.000	лози
б) укоренени	100.000	"
в) резници	200.000	метри

4) Сайбелъ № 4643

а) облагородени	50.000	лози
б) укоренени	100.000	"
в) резници	200.000	метри

II. Американски лози:

1) Берландиери х Рипария № 420A

а) укоренени	250.000	лози
б) резници	1.200.000	метри

2) Рипария х Рупестрисъ № 3309

а) укоренени	150.000	лози
б) резници	800.000	метри

3) Рипария х Рупестрисъ № 3306

а) укоренени	100.000	лози
б) резници	500.000	метра

4) Монтикола (Рупестрисъ дю лотъ)

а) укоренени	250.000	лози
б) резници	1.200.000	метри

5) Шасла х Берландиери 41B

а) укоренени	25.000	лози
б) резници	200.000	метри

6) Мураверь х Рупестрисъ № 1202

а) укоренени	25.000	лози
б) резници	200.000	метри

7) Драмонъ х Рупестрисъ ганзенъ № 1

а) укоренени	25.000	лози
б) резници	200.000	метри

8) Рипария х Глоаръ Е. М.

а) укоренени	25.000 лози
б) резници	200.000 метри

Този търгъ се възложи на 25 XI н. г. върху французкиятъ пепиниеристъ Richter-Монпелие — Франция.

Тръбвало би, споредъ насъ, нашите сортове за тъхните почти идентични условия да бждатъ предпочтани. Г-нъ Андонопулосъ ми даде следните обяснения: „Директните сортове, които ний доставяме, напримеръ: Сайбелъ №№ 4986, 4995, 5455 и 4643 се отличаватъ съ качество каквото никой директенъ сортъ до скоро време не притежаваше. На французки гений се е удало презъ последните 4—5 години чрезъ кръстосване да получи сортове, които съ своите резултати съзагатка за всички стари лозари.

Доставяме по-голъмо количество вкоренени и гладки лози поради това, че нашите лозари-бъжанци отъ смирненско съзвикнали да възобновяватъ своите лозя чрезъ облагородяване на резници на място.

Освенъ това, работата по този начинъ ни коства и по-евтино и съ малко пари ще раздадеме по-голъмо количество лози.

Въпреки мярките на официалната властъ въ горното направление, мястното население гледа съ недовъдие на французските сортове и дава предпочтение на българските, особено въ Тракия-Гюмюрджинско.

Поради това, че лозята въ Тракия, Македония, Тесалия до Велесъ съ напълно унищожени и възобновяването имъ съ американски е започнато, българските пепиниери ще могатъ да разчитатъ на успѣхъ, ако облагородяватъ грозда каквото се търсятъ тамъ: Отъ нашите грозда се търсятъ: Десертни резекии червена, черна и бѣла, Чашъ, Пехливанъ, Орлови нокти (черенъ и бѣль), Телки-Койру, Хамбурски и Александрийски мискетъ, Афузъ-Али.

Винени: Памидъ, Мелнишно черно и едъръ Маврудъ и Димята. Отъ тамошните сортове се търсятъ изброените въ началото на настоящата статия.

Може би ще е необходимо Министерството на Земедѣлието да позволи внасянето на калеми отъ нѣкои отъ тия сортове, за да могатъ българските пепиниери успѣшно да

конкуриратъ на този близъкъ извънредно цененъ и единственъ за сега за насъ външенъ пазарь за лозови материали; още повече че перспективата какво българскитѣ пепиниеристи ще могатъ още редъ години да пласиратъ едно грамадно количество лозови материали тамъ, е блѣскава.

Любенъ Поповъ

Държавата и маточниците

Единъ катастрофаленъ ударъ понесоха всички притежатели на маточници, които задържаха материала си непродаденъ късно въ пролѣтъта. Едно бързо спадане на цените отъ 80 стотинки до 1 лв. резника — есенъта, — отведенътъ на 20—30 стот. въ пролѣтъта. — Нѣщо повече, много еди притежатели доре непродадоха нищо и бѣха принудени да разнасятъ непродаденитѣ резници въ лозарските центрове и раздаватъ за изработване на половина.

Всичко това показва, че гладкия материалъ отъ маточниците е наводнилъ предостатъчно нуждите на пазаря, вследствие на което, цената катастрофално спада. Какъвъ е билъ разтежа на посаденитѣ маточници намъ не е известно, по липса на данни, но изглежда, че въ последнитѣ години сѫ засадени толкова много маточници, че макаръ главните пепиниеристки центрове като Сухиндолъ, Бѣла-Черква и др. въ северна България да бѣха убити отъ градушка 100 на сто, — сѫщо и южна България — останалия незасегнатъ отъ градушка и др. стихии лозовъ материалъ, — е билъ предостатъченъ.

Но ето тая година загубитѣ сѫ значително по-малки и много млади маточници ще дадатъ изобиленъ материалъ, който ще се прибави къмъ миналогодишния! Смѣтката е явна, — много по-голѣмо надпроизводство отъ миналогодишното, ново спадане цените на гладкия материалъ. Утешението и тамъ, че поне облагороденитѣ лози досега намираха пазарь и добра цена у насъ, но тази година озадачава и производителите на облагороденъ материалъ, като се има предъ видъ, отъ една страна, голѣмото безпаричие, и отъ друга — неурожая въобще въ цѣлата страна. Сигурно е, че подема къмъ посаждане нови лозя ще бѫде намаленъ. А

това всъща още по-голъмъ страхъ отъ спадане цените на облагородените лози.

Фактъ е днесъ, че много селища като Сухиндолъ и др. вървящи следъ тяхъ въ България, съложили издръжката си изключително върху пепиниерата. Едно продължително спадане цените на лозовия материал ще донесе пълно разорение на такива селища. Една грижа за изходъ се пада безспорно най-вече на държавата.

А знае се, че нашия гладъкъ и облагороденъ материалъ преди нѣколко години се търсеше отъ нашите съседки: Гърция, Турция и Ромжния. Мисля, че ако се проучи въпроса за износъ на гладъкъ и облагороденъ материалъ ще ползва не само производителите, а и държавата съсъбиране съответното мито върху изнесения материалъ. — И още една полза за държавата ако уреди износа, че пропадващите лозарски селища ще бѫдатъ и добри платци на данъците си вмѣсто да оставятъ голѣми недобори.

Да, лозарството търпи криза, пепиниерата сѫщо. Да спасимъ лозарските стопанства отъ пъленъ фалитъ, който ги очаква, до като подирятъ другъ поминъкъ за своята издръжка.

Дълга за сондиране и уреждане износа на гладъкъ и облагороденъ материалъ се пада предимно на Лозарския Съюзъ. Въпроса е жизненъ засега за всички лозарски селища.

Ний очакваме за бързи постъпки отъ Съюза предъ респективната властъ, като се публикува резултата отъ постъпката въ списание Лозарски Прегледъ.

С. Карайсенъ, Свищовско.

Сведения за състоянието на лозята, маточниците и вкорнилищата.

Цени на гроздовите продукти и лозовите материали.

Поради заболъването на редактора, пропуснати сѫ да бѫдатъ помъстени нѣкои сведения за минали мѣсяци. Просимъ, затова, извинение отъ г-да кореспондентъ.

с. Бръзово, 2 Декемврий, 1924 година. По причина на падналите дъждове и снѣгъ въ околията ни, есенната обработка — оране и зариване на лозята се извѣрши при съвсѣмъ неблагоприятни условия, тъй като има лозя — мѣста, които нѣма да могатъ да се работятъ до пролетта, което ще се отрази върху пролѣтното развитие. Реголването върви усилено. Надница зя реголване се плаща отъ 40—50 лв. безъ храна или 2 лв. кв. метъръ на 60 см. дълбочина. Търсненето на посадоченъ материалъ ще бѫде повече отъ мината година, обаче установена пазарна цена нѣма още.

Първокачественъ гладъкъ-дивъ материалъ отъ сорта Берландieri 41 б., който е разпространенъ доста, се продава 40—50 ст. парче или 10 лв. на коренъ. Търсненето на вината е слабо, благодарение — паричната криза въ селската маса. Всѣки производителъ, макаръ и малко вино да има, го предлага на кръчмаритѣ-търговци и цената му е 10—12 лв. литъра, а по кръчмитѣ се продава 20 лв. Ракията производителитѣ продаватъ 40—45 лв. литъръ, а кръчмаритѣ я харчатъ върху 80 лв.

Съобщава: Ив. П. Гамянски

Шуменъ, 6 Декемврий, 924 г. Тукъ лозята навреме се заровиха, съ надница 50 лева безъ храна.

Снѣгътъ, който започна да вали отъ 12 м. месецъ при умѣрена температура, много благоприятствува на лозята. Земята и до днесъ не се сръзва, изобилниятъ снѣгъ се почти стопи постепенно и водата се пое отъ земята.

Много рѣдко сѫ останали стари лозя отъ мѣстна пръчка, които добре отиватъ въ рѣсть и плодъ, обаче новозасадени мѣстни пръчки до четвъртата година вървятъ добре и следъ това умиратъ.

Тукъ и въ околнитѣ села виното се продава 9—9·50 лева литъръ, а ракията 90 ст. градуса, послѣдната съ голѣма въздърженостъ, очакватъ да я продаватъ левъ градуса.

Въ село Касаплари, Шуменска околия, г. Крумъ Георгиевъ има свой маточникъ за своя нужда и за проданъ. Презъ тази година, по причина на суши, маточника е билъ много слабъ, обаче разсадника му е билъ много добъръ, далъ е 90 „^o, отъ които 5000 продалъ по 6 лева прѣката. Самъ обработва маточника и разсадника.

Същия сега реголва съ надничари, на които плаща по 40 лева надница и храна. Храната съмъта 20 лева дневно на човѣкъ. При реголването, единъ човѣкъ изработва средньо 40 кв. метра на денъ.

Ан. Д. Вангеловъ

Гр. Варна, 6 декември, 1924 година. Времето презъ първата половина на м. ноемврий докле бѣше доста добро, постоянно и меко, то презъ втората му половина бѣше дъждовно, често проваляваше снѣгъ и силни, студени вѣтрове духаха, вследствие на което се преустановиха всички работи. Общо валежитѣ възлизатъ на 101.6 литри на кв. метъръ, а въ нѣкои мѣста снѣжната покривка достигна дебелина до 70 см.

Презъ първата половина на месеца продължи есенно прочистване на лозитѣ, тѣхното загрибване и дълбоката кошанъ на лозята, а сѫщо така и реголването на мѣста за нови лозя. На гладкия лозовъ материалъ изрѣзването започна. Материалътъ на Варненския Общински Лозовъ Разсадникъ и тая година е отличенъ. Една голѣма частъ, особено монтикола, ще бѫде продаденъ на лозари не варненци, по 600 лв. хилядата I-кл. рѣзници монтикола, по 700 лв. — 1202, по 800 лв. — 41 б, а хилядата I-кл. рѣзника отъ 420 а, 34 е. м., 101—14, ганзенъ и др. по 350 лв.

Лозитѣ въ вкоренилищата сѫ почти извадени. Срѣдниятъ % на I кл. лози е 60%. Общото производство презъ т. г. на I кл. лози за гр. Варна и околията му е около 500,000 лози — почти двойно отколкото мин. год.

Станали сѫ само нѣколко незначителни продажби на облагородени лози I кл. по 5 лв. лозата. Въ Варненско най-голѣми и много продажби на лози става презъ м. февруари и мартъ.

Ценитѣ на виното сѫ 12—13·50 лв. литъръ на едро, а ракията 1 лв. градуса.

Пазарътъ на виното е по-оживенъ. Мѣстнитѣ производства вина въ селата сѫ изпродадени.

Количество на вкисналитѣ и провлачнитѣ вина въ селата е доста голѣмо.

Съобщава: П. Н. Антоновъ

Въпроси и отговори

Единъ въпросъ. Въ почитаемото списание „Лозарски прегледъ“, кн. 5, прочетохъ статията на г-нъ Керемидчи — „Методи за борба съ изрѣсяването на лозитѣ“, въ която се препоръчва колцоването като средство противъ изрѣсяването, а сжшо и за по-скорошно узреване на гроздето. Дали ползата отъ колцоването е по-голѣма отъ вредата, що се нанася съ него, ще видимъ по-сетне, но колкото за това, че съ колцоването ще се попречи за изрѣсяването, мисля че г-нъ Керемедчи грѣши. Преди всичко, изрѣсяването и колцоването немогатъ да иматъ нищо общо, понеже ги дѣли единъ периодъ отъ време 40 до 60 дни, като колцоването се извѣршва по-късно. А да може то да действа противъ изрѣсяването, трѣбва да се извѣрши преди него, което не само не ще даде резултатъ, но ще бѫде причина да се унищожи и онова грозде, което би останало следъ изрѣсяването. Споредъ опититѣ, правени отъ менъ подъ ржководството на г-нъ Иванъ Добревъ въ лозето на държавната изба въ Плѣвенъ и въ нѣколко частни лозя пакъ въ Плѣвенъ, се вижда, че колцоването дава добри резултати — въ смисъль по едро и по ранозрѣюще грозде, когато се извѣршва въ началото на юли, тоестъ когато гроздето е станало едро колкото мамулени зърна и когато пръчката е дошла въ дървесна полуузрѣлостъ (като се реже съ ножчето да се чувства твърдостта на дървесината). А колцоване извѣршено преди изрѣсяването — презъ време цвѣтенето и малко следъ него, не дава никакви резултати, освенъ изсъхване на пръчката надъ колцованото място. Пъкъ и правилно колцоване не може да се извѣрши защото кората на пръчката неможе тогава да се отдѣля и ножчето много лесно навлиза въ меката дървесина и я поврежда.

Колкото за втория въпросъ, дали колцоването е полезно или вредно, правихъ нѣколко опити, обаче непълни, които смѣтамъ да продължа докато се добера до положителенъ резултатъ. Отъ направеното обаче се вижда, че лозитѣ, които се колцоватъ въ сравнение съ контролните, даватъ едвамъ $\frac{1}{2}$ до $\frac{1}{3}$ влакнести корени отъ масата, образувани при контролните лози, което разбира се е въ вреда на третираните лози, освенъ това нарезаните мяста при дъж-

довно време загниватъ, а отъ по-силенъ вѣтъръ, ако колцоването е извѣрщено по-рано, прѣкитѣ чупятъ. Това сѫ все дефекти при колцоването и моля да се провѣри изнесеното и отъ по опитни лозари, особено въ опитните станции. Най-ценно ще е, обаче, мнението на нашите представители на науката, които и редактиратъ списанието.

1 юли, 1924 г., гр. Кюстендилъ.

Съ отлично почитание: *М. Минчевъ*
Специалистъ при Кюстенд. Държ. Катедра

Въпросъ 1. — Въ миналогодишното ми лозе погрѣшно тая пролѣтъ сѫ просадени нежелаеми сортове грозда. Ще ми препоръжчата ли да ги присадя идната година на зелено, — питомно на питомно.

Отговоръ. Не Ви препоръжчваме присаждане питомно на питомно на зелено, макаръ близо до главината, защото главината ще пуска издѣнки. Най-доброя начинъ за присаждане въ такъвъ случай е тоя на зрело, било върху дивачката, било върху питомника. Какъ става присаждането на зрело е указано въ статията на В. П. Мариновъ, книжка 3 и 4, страница 106, т. г.

Въпросъ 2. — Искамъ да си посадя две парцели съ грозда отъ най-ранните и най-късните сортове. Моля да ми се посочатъ такива, сѫществуващи въ страната ни.

с. Бокиловци (Берковска околия).

Вашъ абонатъ: Д. Т. Илиевъ.

Отговоръ. Отъ ранните сортове грозда Ви препоръжчваме: Мускатъ Отонель (бѣло), Портюгез бльо (черно), Жоаненъ (бѣло), Чаушъ, Шасла доре, Хора (черно), и др. Отъ къснозрѣющите ще Ви изброимъ нѣколко: разните видове резекии, Афузъ-али, Търначка, Фоча, Карлъкъ и др.

Въпросъ 3. Моля да се съобщи въ списанието какви начини сѫществуватъ за приготовление на стафиди.

гр. Лѣсковецъ.

Г. Георгиевъ.

Отговоръ. Отъ всѣки сортъ грозде не приготвляватъ стафиди. Най употребяваниятъ сортове сѫ: Коринтско (бѣло безъ семе), Резекийтъ и др. Отъ сто килограма прѣсно грозде

де се получава около 33 кгр. сухо. Има нѣколко начина за приготвленietо на сухо грозде, отъ които ще изброимъ два: 1. Взема се 200 литра вода и се възварява; прибавя се 100 кгр. пепелъ, като се бѣрка течността и се оставя да поври нѣколко минути. Всичко се налива въ качка, или другъ сѫдъ за да се притай. Бистратата течност се отдѣля и тя служи за приготвление на сухото грозде. 2. Въ 100 литра вода се разтапя 500 гр. поташъ каустикъ. За приготвленietо на стафидитъ, гроздето се втапя най-напредъ въ хладна и бистра вода за да се промие, следъ това въ една отъ горнитъ течности, нагрѣти до завиране, като се дѣржи само една секунда. Потапянето трѣба да стане въ денътъ, когато е брано гроздето. Следъ това се поставя да съхне върху специални хармани, послани съ слама.

Н. Недѣлчевъ

Въпросъ 4. — Пропоржчва ли се да се прави ново лозе съ лози, облагородени и стратифицирани, посадени направо отъ сандъкъ.

Гр. Плѣвенъ

Юрдановъ.

Отговоръ. — Посаждането направо отъ сандъкъ е рисковано, особено ако годината се случи сушева. Освенъ това, така посаденитъ лози се нуждаятъ отъ много грижи, въпреки които лозето ще има пакъ нужда да бѫде просаждано идната година.

Въпросъ 5. — Моля, да ми се окаже коя система за-харомѣръ и алкохомѣръ сѫ за предпочтане, а сѫщо отъ кѫде могатъ да се набавятъ и цената имъ.

Г. Пацовъ — Шуменъ.

Отговоръ. Препоржчваме Ви захаромѣра Гей-Люсакъ, или Ексле, които показватъ гжстотата, откоято се изчислява по придружаващите ги таблици процента на захаръта. Отъ алкохоломѣритъ у насъ е възприетъ Гей-Люсакова. Въпросътъ инструменти можете да набавите отъ магазина на Н. Димитровъ, Мария Луиза, 55 — София.

Въпросъ 6. — Моля, отговорете ми подробно, какъ става стратифицирането на облагороденитъ лози.

Г. Павловъ — с. Буковци (Орѣховско)

Отговоръ. — По този въпросъ е писано въ книжка 2, год. VI (1921) отъ списание: „Лозарски Прегледъ“, които могатъ да Ви се доставятъ отъ редакцията.

Въпросъ 7. — Срещащъ съмъ изъ лозарските списания упътвания, какъ може да се запази грозде въ прѣсно състояние за по-дълго време. Искамъ обаче да знамъ, нѣма ли другъ начинъ, който да бѫди по-евтинъ и за голѣми количества.

Г. Георгиевъ — гр. Лѣсковецъ.

Отговоръ. Най-добрия начинъ за съхранение на гроздето презъ зимата е тоя на село Томри, което доставя презъ зимата грозде за гр. Парижъ. Този начинъ е описанъ отъ г-нъ Недѣлчевъ въ кн. 8, стр. 215, год. VIII отъ сп.: „Лозарски Прегледъ“.

Въпросъ 8. — Моля почитаемата редакция да ми отговори на следното: 1) Безалкохолното вино, като продуктъ, добитъ отъ грозде, е безвредно за човѣшкия организъмъ. Всѣка кѫща да го има това е повече отъ благодать Божия, обаче споредъ специалистите, добиването му е трудна работа. Въ менъ се поражда мисълъта да ли немогатъ да се запазятъ гроздата на нѣкои сортове докато настѫпатъ студовете, и отъ тѣхъ да се направи безалкохолно вино, което ще се запази безъ да ферментира. Какъ се приготвлява сушено грозде, защото, кога нѣма прѣсно грозде, яде ни се па макаръ и сушено да бѫде.

Ив. Мариновъ — с. Долни Луковитъ.

Отговоръ. — 1) Вашата идея за приготовление на безалкохолно вино не е лоша, но съпроводена съ известни трудности и не е икономична. Съхранението на гроздето до голѣмите студове е съпроводено съ рискове. Освенъ това ако избата е топла, ферментацията на мястъта може да започне. 2) На този въпросъ е отговорено въ настоящата книжка. (Вижъ въпросъ 3).

Въпросъ 9. — 1) Вкоренилището ми отговаря на всички условия, но има единъ недостатъкъ, че мястото му е слабо. Понеже искамъ да го наторя съ изкуствени торове, моля да ми се дадѣтъ упътвания въ какво количество се употребяватъ и каква имъ е цената. 2. Сѫщо, моля да ми се отго-

вори, при вкореняване на лозитъ, нужно ли е веднага поливане и прекопаване, както ние практикуваме.

П. Печовски — с. Койнаре, Бъло-Слатинско.

Отговоръ. — 1) За наторяване на вкоренилището Ви, препоръчваме Ви следната рецепта:

На декаръ.

ХРОНИКА

Нови законопроекти. Както се научаваме, въ Министерството на земеделието се приготвява законопроектъ противъ фалшификацията на вината и гроздовитъ продукти. Въ Министерството на финансите се приготвява другъ законопроектъ, въ който между другото се предвижда премахване на износното мито на лозовия материалъ, предназначенъ за чужбина.

Лозарско производително дружество: „Шасла“ е основано въ градъ Варна. Дружеството ще се занимава съ производство на облагородени американски лози и продажба на леки лозарски плугове „Руд. Сакъ“.

Търгътъ по доставката на облагородени лози за нуждите на гръцкото правителство, за който е дума във ста-

тията: „Лозарството въ стара и нова Гърция“, печатана въ настоящата книжка, и възложенъ на французската фирма: „Richter“, не билъ още утвърденъ.

Контрабандата въ Америка. Споредъ една официална статистика, прилагането закона за запрещаването алкохола струвало досега на Съединенитѣ Щати 50,000,000 долара (962 милиона френски франка), 37 федерални агенти и 180 контрабандисти сѫ били убити. Числото на затворенитѣ нарушители възлиза на 177,000. Сѫдищата сѫ наложили глоби за 346 милиона франка. При все това „Чикаго Трибюнъ“ пише, че днесъ въ Америка всѣки може да получи ромъ на умърени цени; контрабандата е организирана до съвършенство и печели милиони долари.

Производството на виното въ Италия отъ реколта 1924 год. споредъ „Giornale Vinicolo italiano“ възлиза на около 41—42 милиона хектолитра, къмъ него тръбва да се прибави остатъка отъ 1923 год., който се изчислява на 12 милиона хектолитра.

Въ французската камара е внесенъ законопроектъ за премахване чл. 6 отъ закона отъ 29 юни 1907 год., който позволява, при извѣстни условия, приготовлението на петиотъ изключително за домашни нужди. Това е станало по искането на Общата конфедерация на лозаритѣ, за да се избѣгнатъ злоупотрѣблениета.

Администрацията на списанието моли за последенъ път неплатилите абонамента си да се издължатъ веднага, понеже годината изтича съ настоящата книжка.

ФОНДЪ

за закрепване съюза и постигане задачите, които той си е задалъ. Съюза апелира къмъ лозаритѣ да го подкрепятъ.

Преносъ отъ кн. 9—10	69,610.—	lv.
Лозар. Д-во „Гъмза“, гр. Ловечъ	800.—	"
Лоз. вин. кооперация „Прослава“, гр. Прѣславъ	1,000.—	"
Георги Илиевъ, с. Балювица, Берковско	50.—	"
Димитръ Г. Дяковъ, гр. Малко-Търново	40.—	"
Всичко :		71,500.— lv.

Съдържание

на сп. „Лозарски прегледъ“
година IX (1924)

I. Лозарство

1. Алкохолизъмъ.

Рефератъ по безалкохолното вино. — *H. Хр. Мънковъ*, стр. 92.

Виното, като хигиенично питие. — *K. H. Христовичъ*, стр. 281.

2. Ръзидба.

Наблюдение на единъ лозарь. — *P. Тодоровъ*, стр. 2.

Предварителна ръзидба. — *З. Ангеловъ*, стр. 109.

Напръстяване (колцоване). — *H. Кирмидчи*, стр. 287.

3. Болести по лозата.

Борба противъ градушката и застраховката противъ нея, — *Hr. Цачевъ*, стр. 89.

Сланата. — *P. Тодоровъ*, стр. 112.

Можемъ ли да се боримъ успешно съ градушката. — *Hr. Цачевъ*, стр. 153.

Методи за борба съ изресяването на лозитъ. — *H. Кирмидчи*, стр. 165.

Пакъ за пероноспората. — *H. Недълчевъ*, стр. 155.

Застрахов. на земедѣлските култури отъ градушка. — *Hr. Цачевъ*, стр. 177.

Нови средства за борба съ пероноспората, — *P. Иосифовъ*, стр. 196.

4. Ампелография.

Бѣла лесича опашка. — *H. Кирмидчи*, стр. 159.

Българска ампелография. — *H. Кирмидчи*, стр. 193.

Разни сортове грозда. — *P. Тодоровъ*, стр. 249.

Разни сортове грозда. — *P. Тодоровъ*, стр. 283.

5. Конгреси и изложби.

Четвъртия редовенъ конгресъ на Съюза на българските лозари, винари — стр. 25.

По поводъ IV-ия редовенъ конгресъ. — *М. Михайловъ*, стр. 35.

По поводъ предстоящия лозарски съборъ въ гр. Плѣвенъ, стр. 222.

Разпоредби по предстоящите лозарски съборъ и изложба въ гр. Плѣвенъ, стр. 227.

Впечатления отъ лозарския съборъ, — *М. М.*, стр. 261.

Лозарската изложба въ гр. Плѣвенъ, — *Д. Бичваровъ*, стр. 329.

6. Неприятели по лозата.

Лозовия молецъ. — *Н. Недѣлчевъ*, стр. 172.

Влиянието на загребването върху смъртността на какавидите на лозовия молецъ. (*Polychrosis botrana*) стр. 199.

7 Разни.

По заравнянето и измръзването на лозята, — *В. П. Мариновъ*, стр. 8.

Производството на лозовъ материалъ въ държавните, окръжни и общински разсадници презъ 1923—24 год. *В. П. Мариновъ*, стр. 39.

Протестни телеграми и резолюции противъ увеличаването акциза на виното, — стр. 53.

Нѣколко думи върху увеличението акциза на виното, — стр. 86.

Присаждане на постоянно място, — *В. П. Мариновъ*, стр. 106.

Отпразнуването на лозарския празникъ „Зарѣзанъ“ (св. Трифонъ), стр. 113.

Близките и далечни цели на лозарите, — *Н. Мѣнковъ*, стр. 117.

Наблюдения на единъ лозаръ. Копане, — *П. Тодоровъ*, стр. 161.

Производство и консомация, — *В. П. Мариновъ*, стр. 181.

Предъ лозарска криза, — *Ив. П. Бѣрзаковъ*, стр. 233.

Организирането на българските лозари, — *М. Иванчевъ*, стр. 237.

Фенологията въ лозарството, — *П. Иосифовъ*, стр. 247.

Лозарско безгрижие, — *И. Б.* стр. 265.

Положението на лозарството, пречки за неговото развитие и средства за отстраняването имъ. (Рефератъ) — *Д. Бъчваровъ*, стр. 267.

Лозарството въ стара и нова Гърция, — *Ат. Ил. Гитевъ*, стр. 346.

Държавата и маточниците. — *Л. Поповъ*, стр. 350.

II. Винарство

Мжтните вина, които сладнятъ, — *Н Недълчевъ*, стр. 6.

Приложение на студа при винарството — *И. И. Хранковъ*, стр. 10.

По въпроса за приложение на селекционирани ферменти на практика — *Д-ръ В. Марковъ*, стр. 240.

Чистата култура селекционирани ферменти въ винарската практика — *Д-ръ В. Марковъ*, стр. 290.

Кооперативни винарски изби — *Н. Недълчевъ*, стр. 300.

Да организираме винения пазарь — *М. М.* стр. 325.

Сведения за състоянието на лозята и маточниците.

Въпроси и отговори.

Хроника, резолюции, окръжни, фондъ и др.

ЛОЗАРИ И ВИНАРИ!

Искате ли да добиете най-високи цени за Вашето производство, възложете продажбата на

Търговското посредническо О. О. Д-во „Комердюнионъ“

София, ул. „Царь Симеонъ“ № 67.

Условия най-либерални.

Никола Димитровъ

СОФИЯ — ул. „Мария Луиза“, 55

РУСЕ — ул. „Царь Крумъ“, 1. Телефонъ 257

Телеграфически адресъ: Лозомагазинъ

Главенъ представител за цѣла Бѣлгария на

Прѣскачките ..Верморсъ..

Лозарските ножици и ножчета KUNDE SONNE Prima kalite

Велосипеди ..Вондеръ-Франсе..

Постояненъ депозитъ отъ:

Прѣскачки Еклеръ, Верморель, части за прѣскачки, сѣрни духилки за лозя, ножици и ножчета „Кунде“, резервни пружини, лозарски триончета „Око“, гладка цинкова тель, мрежа за огради, бодлива тель, филтри и азбестъ, винарски преси, гроздометачки, винарски помпи, спирални маркучи, четки за бѣчки и канели, французки Малиганови апарати, Гейлюсакови спиртомѣри, мжетомѣри „Бѣбо“, стѣклени цилиндри, Танинъ, Желатинъ, Калиевъ метабисулфидъ, бѣварски инструменти и др.

ВСИЧКИ ЛОЗАРСКИ МАШИНИ:

Помпи за вино, роначки, прѣскачки, пушачки, виномѣри, захаромѣри, филтри, сѣра, калиевъ метоби сулфидъ и всичко друго потрѣбно за лозари и винари ще намерите на ефтини цени при:

Търговско Посредническо О. О. Д-во

„КОМЕРЦИОНЪ“

София, ул. Царь Симеонъ, 67

Въ редакцията на списанието „Лозарски Прегледъ“

се намира за проданъ книгата

„РѢЖИКОВОДСТВО ПО ВИНАРСТВО“
отъ И. И. Хранковъ, II-ро поправено и допълнено издание.

ЦЕНА 33 ЛВ. СЪ ПОЩ. РАЗНОСКИ ВЪ ПРЕДПЛАТА.

ИЗДАНИЕТО Е НА СЪЮЗА.

ЛОЗАРСКА ЛИТЕРАТУРА

Въ редакцията на сп. „Лозарски Прегледъ“ се намиратъ за проданъ следнитѣ книги по лозарство и винарство:

1. Върху афинитета на нѣколко български сортове лози съ дивите лози подложки, отъ Н. Недѣлчевъ — Цена 5 лв.
2. Посаждане и отгледване на ново възобновенитѣ лозя съ американски лози, стъ Цв. Пеневъ. Цена 100 лв.
3. Американските лози и възобновление на лозята, IV. издание, отъ В. П. Мариновъ. Цена 60 лева.
4. Практически наставления за отгледване и обработване на американските лозя, отъ Ил. Христовъ, цена 5 лева.
5. Практически наставления за правене на добри и ефтини американски лозя, отъ Ил. Христовъ, 2-о преработено издание. Цена 5 лева (изчерпана, подъ печатъ).
6. Посаждане и отгледване на ново възобновенитѣ лозя съ американски лози, отъ Лозарска библиотека „Нова лоза“ № 11, отъ Цв. Пеневъ. Цена 25 лв. (изчерпана)
7. Практически наставления по резитбата на лозята, отъ Ил. Христовъ. Цена 4 лева.
8. Присаждане и взаимобрзното влияние между подложката и присадника, отъ В. П. Мариновъ. Цена 6 лева.
9. Пълно ржководство по винарство, за изучване начинитѣ по приготовлението, обработването и церенето на разнитѣ видове вина и ракии, отъ Хр. С. Георгиевъ. Цена 100 лв.
10. Практически наставления за правене на добри и трайни вина, отъ Ил. Христовъ. Ц. 8 лв. (изчерпана подъ печатъ)
11. Практическо ржководство за приготовление на разни ракии, отъ Ил. Христовъ. Цена 15 лева.
12. Модерно винарствуване отъ Ив. Добревъ, началникъ на Лозарската Опитна Станция въ гр. Плевенъ. Цена 6 лв.
13. Какъ да си направя ново лозе? — III-о издание, преработено съ извадки отъ Закона за подобрене земеделското производство, отъ Н. Недѣлчевъ. Цена 5 лв.
14. Какъ се приготвлява добро и трайно вино? отъ Н. Недѣлчевъ. — Цена 5 лв.
15. Приготвление на ракии, коняци, вермути и ликйори отъ Н. Неделчевъ. — Цена 5 лв.
16. Какъ се поправятъ развалени вина? отъ Д. Овчаровъ. — Цена 4 лв.
17. Резитбана лозята (съ 20 ф. въ текста). Д. Бъчваровъ Ц. 6 50 л.
18. Переноспората (маната) по лозята и борбата съ нея отъ М. Иванчевъ. — Цена 4·80 (изчерпана, подъ печатъ).
19. Изборъ на прѣчки за ново лозе и засаждането имъ, Д. Бъчваровъ. Цена 5 лв.
20. Резитба на лозитѣ, переноспората и изресяваве на лозитѣ, отъ Алекси Кузмовъ. Цена 30 лв.
- Съ стенната карта за резитбата на лозитѣ. Отъ сѫщия. Ц. 50 л.
21. Пълно ржководство по лозарство отъ Иванъ Добревъ. Цена 100 лева.

Когато горнитѣ книги се пращатъ въ провинцията, къмъ ценитѣ имъ се прибавятъ пощенски разноски, които сѫ за препоръчано изпращане: 2·30 лева за № 1, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 19; 3·80 лв. за № 9; 4·10 лв. за № 2; 2·90 лв. за № 3; 2·60 лв. за № 20 и 3·20 лв. за № 21.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА ЗА СПИСАНИЕ

„ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“

ГОДИНА IX (1924)

Органъ на съюза на Българският лозари-винари.

СПИСАНИЕ „ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“

е единственото лозарско списание въ България; издава се въ София съ сътрудничеството на най-добрите специалисти-лозари отъ цяла България.

Най-добрия защитникъ на интересите на лозаря.

Печати статии по всички сезонни въпроси изъ областта на ЛОЗАРСТВОТО и ВИНАРСТВОТО.

Държи лозарите въ течение за цените на лозовия материалъ, ВИНАТА, РАКИИТЕ и всички необходими за лозаря материали.

ГОДИШНИЯ АБОНАМЕНТЪ Е 60 ЛВ. ПРЕДПЛАТЕНИ.

Всичко, що се отнася до списанието, да се изпраша до редакцията — София, ул. „Гурко“ № 18.

Въ редакцията на списанието „Лозарски Прегледъ“

се намира за проданъ книгата

„РЪКОВОДСТВО ПО ВИНАРСТВО“
отъ И. И. Хранковъ, II-ро поправено и допълнено издание.
ЦЕНА 32 ЛВ. СЪ ПОЩ. РАЗНОСКИ ВЪ ПРЕДПЛАТА.
ИЗДАНИЕТО Е НА СЪЮЗА.

Ръспадники на Трендафилъ Ил. Тончевъ

въ с. Бокиловци (Берковско)

тази година е произвелъ
отличенъ гладъкъ материалъ
отъ всички сортове подложки.

За Г-да "Ръбо Езгансие"

"м-Гитевъ.

РЕЗНИЦИ

ОТЪ ВСИЧКИ СОРТОВЕ

ОТЪ НАШИЯ СОБСТВЕНЪ МЯТОЧНИКЪ ВЪ
с. ДЕРЕ (ШУМЕНСКО)

ПРОДАВАМЕ НА
ИЗНОСНИ ЦЕНИ

Илия Гитевъ & С-ие
с. Дере (Шуменско)

или Илия Гитевъ & С-ие
София „Дондуковъ“ № 43.

И П И Н З Р

Р Б З Н И Ц И

РЕЗНИЦИ